

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De benedict[ion]e q[ua] b[ene]dixit Iacob Ioseph filio suo sub
i[n]uocat[ion]e sancti no[m]inis, deus in cuius co[n]spectu ambulauer[un]t
p[at]res mei, deus qui pascis me ab adolesce[n]tia mea, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

Num. 6
Benedictio fi-
lior. Iſrahel
ſub nomine tri-
nitatis.

Ost exitū Iſrahel de Aegypto, peracto tabernaculo, & perſcripta lege cære-
moniar. locutus eſt dominus ad Moysen, dicens. Loquere ad Aaron, & ad fi-
lios eius. Sic benedicetis filijs Iſrahel, & dicetis eis. Benedicat tibi dominus, & ad fi-
custodiat te. Ostendat dominus faciem ſuā tibi, & miſereatur tui. Cōuertat dñs
uultū ſuū ad te, & det tibi pacē. Inuocabūt nomē meū ſup filios Iſrahel & ego bñdicā eis.
¶ Hic q̄q̄ abſcondit Moyses faciē ſuā, & poſitū habet uelamen ſup eā, ſed in Chriſto (ait
Apoſtolus) id ipſum uelamen euacuatur. Quomodo in Chriſto euacuatur? Euntēs (in-
quit) docete omnes gentes, baptizātes eos in nomine patris & filij & ſpūs ſancti. Quid nā
eſt præeunte doctrina baptizare gentes, niſi benedicere filios Iſrahel. Deniq; ex quacunq;
gente ſiue natione in Chriſtū credentes, propter hoc ipſam quia credunt, ipſi ſunt filij Iſra-
hel, ſicut & filij Abrahæ. ¶ Ergo tertio hic repetitū nomen domini in uerbo benedictio-
nis, incredulo quidem Iudæo partim uelatum eſt, quia non ſic diſtinctū ſiue expreſſum ē,
benedicat tibi dominus pater, ostendat tibi faciem ſuam dominus filius, conuertat uultū
ſuum ad te dominus ſpiritus ſanctus, neq; eū intendere potuiſſent filij Iſrahel in faciem
Moysi, ſic expreſſa gloria uultus eius, ſed (ut iam dictū eſt) in Chriſto reuelatur. Filij nāq;
Aaron ſummi ſacerdotis, apoſtoli & ſacerdotes ſunt magni pontificis, qui penetratit cœ-
los Ieſu Chriſti. ¶ Ipſor. eſt benedicere ſub trino nomine domini, id eſt baptizare in no-
mine patris & filij & ſpūs ſancti: ſic tamen, ut ſciant ſe non dutores, ſed miniſtros eſſe benedicti-
onis. Hoc eſt quod protinus dicit. Inuocabunt nomen meum ſuper filios Iſrahel, & ego
benedicam eis. Qua propter prouidus apoſtolus ſcribens ad Corinthios dicit. Nunquid
Paulus pro uobis crucifixus eſt, aut in nomine Pauli baptizati eſtis? Item. Cū dicit quis, e-
go quidem ſum Pauli, alius autē ego Apollo, alius uero ego Caphæ, nonne homines e-
ſtis? Quid igitur eſt Apollo? Quid uero Paulus? Miniſtri eius cui credidiſtis, & unicuiq;
ſicut dominus dedit, Ego plantaui, Apollo rigauit, ſed deus incrementum dedit. Itaq; ne-
q; qui plantat eſt aliquid, neq; qui rigat, ſi incrementum dat deus. Nimitū hoc ſapere hæc
autoritas ueritatis exigit, qua dicit. Inuocabunt nomen meū ſuper filios Iſrahel, & ego be-
nedicam eis.

z. Cor. 3.
Matt. 28

Iudæis uela-
men habet
Moyses.

Exod. 34
z. Cor. 3.

Hebr. 4

ume. 6
1. Cor. 1.
1. Cor. 3.

¶ Be benedictione qua benedixit Jacob Joſeph filio ſuo ſub trina inuocatione
ſancti nominis, deus in cuius conſpectu ambulauerunt patres mei, deus qui paſ-
cis me ab adoleſcentia mea, angelus qui eruit me de cunctis malis, &
quod ille angelus perſona ſit filij.

Cap. XII.

Enē præterijt me, & retro relictus eſt quidam locus agri huius, in quo theſauri
rum hunc abſconditum eſſe iam ſæpe diximus, id eſt, ſcripturæ huius ſacroſan-
ctæ, in qua ſanctæ trinitatis myſterium mirabiliter & ſplendere & latere nunc
uſq; prædicamus, & in inuentione eius oppido latamur, dicentes cum Plalmiſ-
ta. Laetabor ego ſuper eloquia tua, ſicut qui inuenit ſpolia multa. ¶ Cum ægrotaret in
Aegypto pater Iſrahel, & hoc audito, ire perrexiſſet Joſeph, aſſumptis duobus filijs ſuis,
Manaſſe & Eſſraim, poſtmodum ita ſcriptum eſt. Benedixitq; Joſeph filio ſuo, & ait, De-
us, in cuius conſpectu ambulauerunt patres mei, Abraham, & Iſaac, Deus qui paſcit me
ab adoleſcentia mea, uſq; in præſenten diem, Angelus qui eruit me de cunctis malis, bene-
dicat pueris iſtis. Sic incipiens, benedixit primū duos filios Joſeph, & deinde, xij. filios ſu-
os, ſingulos benedictionibus proprijs. Semel dixit, Deus, in cuius conſpectu ambulaue-
runt patres mei: & ſecundo, Deus, qui paſcit me ab adoleſcentia mea: tertio autē, Angelus
qui eruit me de cunctis malis. ¶ Et quis eſt ille angelus, qui eruit eum de cunctis malis, niſi
angelus magni conſilij, deus dei filius: Iſta nanq; perſona, ne dubites quod ſignificetur no-
mine angeli qui eruit me, ait, de cunctis malis, iſta inquam perſona in initio malorum cun-
ctorum apparuit ei, quando fugiebat Eſau fratrem ſuū dicentem. Venient dies luctus pa-
tris mei, ut occidam Iacob fratrem meū. Quomodo illi apparuit? uel quibus ex inditijs di-
noſci poteſt, quod hæc perſona, ſcilicet filius dei, fuerit qui illi apparuit? Ait ſcriptura. Cū
q; ueniſſet ad quendam locum, & uellet in eo requieſcere poſt ſolis occubitum, uult de lapidibus
qui iacebant, & ſupponens capiti ſuo, dormiuit in eodē loco, uiditq; in ſomnis ſcalā
ſtantem

Pſalm. ij. 8
Gene. 48.
Alius loc. ut
Iacob noſte
trinitatis bñ
dixit filijs Jo-
ſeph.

Eſa. 9
Angelus qui
eruit Iacob,
Chriſtus eſt.

Hene. 27

Gene. 28

stantem super terram, angelos quoque dei ascendentes & descendentes per eam, & dominum innixum scalae dicentem sibi. Ego sum dominus deus Abraham patris tui, & deus Isaac, & caetera usque, & ero custos tuus quocumque perrexeris. ¶ Denique magnum hic est filij dei sacramentum, si rite scalam agnoscis, si quid sit dominum scalae innixum rite perpendis. Si quis dem salvo morali intellectu, quo dicere possumus, scalam esse uitae nostrae profectum, & scalae huius latera nostrum corpus & animam, gradus autem eiusdem scalae diuersas esse ascensiones uirtutum; saluo (inquam) hoc morali intellectu generatio domini nostri Iesu Christi per scalam illam debet intelligi, cuius quasi duo latera sunt duo Patriarchae magni scribente Euangelista: Liber generationis Iesu Christi filij Dauid, filij Abraham. Ad istos namque patres deus, eundem Christum nasci de semine eorum cum iuramento repromisit. Quomodo supremo gradui scalae dominus innixus fuit? Ita nimirum, ut pupillus, id est, absque patre secundum carnem natus in hoc seculo, opus haberet optimo patre & nutricio Ioseph. Igitur angelus qui eruit me (ait Iacob) de cunctis malis, ipse est deus dei filius, ac proinde quia taliter orauit, tertio deum nominans, palam constat, quia sanctam trinitatem inuocauit. ¶ Quod oportuerit in illis antiquorum benedictionibus taceri relatiua nomina quae sunt pater & filius & spiritus sanctus: & sermonem claudi, aut non sic aperte benedicerent, sicut nunc benedicimus vel baptisamus in nomine patris & filij & spiritus sancti, & de eo quod scriptum est in Esaias: Erit uobis uisio omnium, sicut uerba libri sigillati. Ca. XIII.

Scala Iacob i
gnatioe Chri

Mat. 1

Gene. 48

Quoniam igitur in nomine patris & filij & spiritus sancti baptisamur siue benedicimur, non est hoc recens quod agitur, quia sic fere antiquo quoque tempore in lege, immo & ante legem, benedicebantur, tacitis tantummodo pro temporis necessitate relatiuis nominibus, quae sunt pater & filius & spiritus sanctus. Oportebat enim, ut sermo clauderetur, immo & signaretur. ¶ Hoc etenim quidam eorum, scilicet Prophetarum, ut facerent, iustum sibi fuisse testantur. Esaias cum de isto nomine dixisset; Et clamabant Seraphim, alter ad alterum, & dicebant, sanctus, sanctus, sanctus, dominus deus exercituum: Et deinde de nomine nascituri Emmanuel, & de uocabulo eius, ac cetera spolia detrahere, festina praedari: plura fuisse locutus, circa finem uisionis hoc sibi iustum fuisse scribit. Liga testimonium, signa legem in discipulis meis. Daniel quoque post uisiones multas & maximas, scribit hoc sibi fuisse praecipuum. Tu autem Daniel, claudes sermones, & signa librum usque ad tempus statutum. Et iterum: Vade Daniel, quia clausi sunt signati quoque sermones, usque ad tempus praefinitum. Et quasi quaereret Daniel, ut quum sunt haec scripta, si debent esse clausa & signata, dictum est ad eum. Pertransibunt plurimum, & multiplex erit scientia. Nunquid uero solis istis & non etiam Moysi & Prophetis oibus hoc intimatum fuit, expedire, ut sub clausura & signaculo loquerentur? Nam propter uel contra illos, qui uerba sacramentorum caelestium, non sicut margaritas honorarent sed potius conculcarent, loquitur Esaias, & pro seipso & pro omnibus. Et erit uobis uisio omnium sicut uerba libri signati. Quem cum dederint scienti literas, dicent: Lege istum: Et respondet. Non possum: Signatus est enim, & caetera usque, peribit enim sapientia a sapientibus eius, & intellectus prudentium eius abscondetur. Moyses ergo haec tenens de mysterio locutus sanctae trinitatis, recte & oportune sermones clausit, tantummodo relatiua (sicut iam dictum est) supprimens nomina patris & filij & spiritus sancti. Nec uero solummodo clausit, uerum etiam signauit. Quomodo signauit?

Sermo de Trinitate in uet. test. clausus & signatus fuit. Esa. 6 Idem. 7 Idem. 8 Ibidem. Dani. 12.

Mat. 7
Esa. 29

¶ De eo quod dictum est: Audi Israel, dominus deus tuus deus unus est, & de eo quod protinus subiungit haec tria: Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua: & quod dilectio trina sit & una non tres dilectiones, sed dilectio una. Caput XIII.

Deut. 6
Iudaeis liber signatus est

Gene. 1

Audi (inquit) Israel: Dominus deus tuus, deus unus est. Nonne hoc dictum quae si clausi libri signaculum est scienti literas, scilicet Iudaeo profitenti se scire legem & Prophetas. Cum enim librum hunc ingeris illi, ut legat lectionem hanc pluraliter sonantem: faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram, & rogas eum, ut triu personarum discretionem animaduertat, in uerbis istis, quae protinus sequuntur.

F Et crea